

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

ДРУГА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ПОЛОНЕЦЬ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF POLONETS v. UKRAINE)**

(Заява № 39496/02)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

20 вересня 2005 року

ОСТАТОЧНЕ
20.12.2005

*Це рішення набуває статусу остаточного за обставин викладених
у п. 2 ст.44 Конвенції. Воно може бути відредаговано.*

У справі Полонець проти України

Європейський суд з прав людини (Друга секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

п. Ж.-П. Коста (J.-P. Costa), *Голова*,
п. І. Кабрал Баретто (I. Cabral Barreto),
п. К. Юнгвірт (K. Jungwiert),
п. В. Буткевич (V. Butkevych),
п. М. Угрехелідзе (M. Ugrehelidze),
пані А. Мулароні (A. Mularoni),
пані Е. Фура-Сандстрьом (E. Fura-Sandström), *судді*,

та пані С. Долле (S. Dollé), *секретар секції*,
порадившись у нарадчій кімнаті 30 серпня 2005 р.,
виносить таке рішення, яке було прийняте вказаного дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа ґрунтується на заяві (№ 39496/02) поданій проти України, відповідно до ст. 34 Конвенції про захист прав і основних свобод людини (Конвенція), громадянином України, Полонцем Миколою Йосиповичем (заявник) 15 жовтня 2002 р.

2. Представником Уряду України (Уряд) була пані Валерія Лутковська.

3. 19.11.2004 р. Суд вирішив передати заяву на комунікацію Уряду. На підставі п. 3 ст. 29 Конвенції було вирішено розглянути одночасно питання щодо прийнятності та суті даної заяви.

ФАКТИ**I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ**

4. Заявник народився у 1948 році та проживає у м. Житомирі, Україна.

5. 28.01.2000 р. заявник звільнився з Житомирського обласного управління міліції (тут та далі „Управління Міліції”). Не отримавши належної йому грошової допомоги при звільненні, заявник звернувся з позовом до Управління Міліції, вимагаючи повернення боргу.

6. 07.11.2001 р. Корольовський районний суд м. Житомира задовольнив позов заявника, присудивши йому 7 410¹ грн. грошової допомоги при звільненні. 12.03.2002 р. Апеляційний суд Житомирської області (тут і далі „Апеляційний суд”), переглянув справу за апеляційною скаргою Управління міліції та залишив в силі це рішення.

7. 19.03.2002 р. відділом державної виконавчої служби Корольовського районного управління юстиції було відкрито виконавче провадження щодо виконання рішення суду від 07.11.2002 р., котре було приєднано до зведеного виконавчого провадження щодо боржника.

8. 14.06.2002 р. Богунський районний суд м. Житомира відхилив скаргу заявника на бездіяльність державного виконавця. Суд встановив, що у жовтні 2001 р., діючи в межах зведеного виконавчого провадження, виконавчою службою було накладено арешт на рахунки Управління міліції, на котрих не було коштів, котрі підлягають стягненню. Суд встановив, що подальші дії стосовно Управління міліції неможливі через відсутність бюджетних коштів, призначених для цього. Це рішення було підтверджене 26.08.2002 р. Апеляційним судом та Верховним Судом 13.01.2003 р.

9. 17.01.2004 р. Корольовський районним судом м. Житомира, за клопотанням Управління міліції, встановлено відстрочку виконання рішення суду. 06.04.2004 р. Апеляційний суд скасував це рішення у зв'язку з його безпідставністю, а також у зв'язку з тим, що воно було винесено у відсутності заявника. 14.05.2004 р. Корольовський районний суд м. Житомира відхилив клопотання Управління міліції.

10. 23.09.2004 р. Виконавчою службою було закрито виконавче провадження у зв'язку з повним виконанням рішення суду від 07.11.2002 р.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

11. Відповідне національне законодавство викладене у рішенні від 29.06.2004 р. у справі *Войтенко проти України* (№ 18966/02, п.п.20-25).

ПРАВО

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ П. 1 СТ. 6 КОНВЕНЦІЇ ТА СТ. 1 ПРОТОКОЛУ № 1 ДО КОНВЕНЦІЇ

¹ 1 147 Євро

12. Заявник скаржився на неспроможність державних органів виконати рішення суду від 07.11.2001 р., котрим йому було присуджено допомогу при звільненні. Він посилався на п. 1 ст. 6 Конвенції та ст. 1 протоколу № 1 до Конвенції, котрими передбачено наступне:

Пункт 1 статті 6

„Кожен при вирішенні питання щодо його цивільних прав та обов’язків ... має право на справедливий і відкритий розгляд впродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом ...”

Стаття 1 Протоколу № 1 до Конвенції

„Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений свого майна інакше як в інтересах суспільства і на умовах передбачених законом або загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які на її думку, є необхідними для здійснення контролю з користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів.”

13. Уряд заперечував заяву.

А. Прийнятність

1. Статус жертви заявника

14. Уряд зазначив, що у відповідності до ст. 34 Конвенції заявник не може вважатись жертвою порушення і заява має бути відхилена у зв’язку з її несумісністю з Конвенцією згідно правила *ratione personae*.

15. Заявник не погодився.

16. Суд зазначає, що це питання вже було предметом розгляду у багатьох рішеннях Суду (*Ромашов проти України*, заява № 67534/01, п. 27 рішення від 27.07.2004 р.; *Шмалько проти України*, заява № 60750/00, п. 34, рішення від 20.07.2004 р.). У цих справах суд встановив, що заявник може вважатись жертвою порушення прав гарантованих п. 1 ст. 6 Конвенції, стосовно періоду впродовж якого не виконувалось рішення стосовно він скаржився (*Скубенко проти України*, заява № 41152/98, рішення від 06.04.2004 р.). З цієї ж причини він відхиляє заперечення Уряду у цій справі.

2. Вичерпання національних засобів

17. Уряд стверджував, що заявник не вичерпав існуючих національних засобів правового захисту, оскільки він не оскаржив

шестимісячну бездіяльність державного виконавця, що було б на його думку більш ефективним ніж скарга заявника подана у 2002 р. на бездіяльність державного виконавця впродовж двох місяців.

18. Заявник не коментував дані зауваження.

19. Суд нагадує, що як впливає з рішення Богунського районного суду м. Житомира від 14.06.2002 р. виконання рішення суду, винесене на користь заявника, можливе лише у якщо Державою дані витрати будуть передбачені у Державному бюджеті України. У зв'язку з цим Суд зазначає, що будь-які інші процесуальні дії щодо державного виконавця були б зайвими, оскільки затримка у виконанні рішення суду від 07.11.2001 р. була зумовлена обставинами, котрі не залежали від державного виконавця (див. серед багатьох інших, *Михайленки та інші проти України*, заяви № 35091/02 та наступні, пп. 38-39, ЄСПЛ 2004-...).

3. Висновок

20. Суд зазначає, що заява не є явно необґрунтованою у розумінні п. 3 ст. 34 Конвенції. Він також зазначає, що вона не є неприйнятною з будь-яких інших причин. У зв'язку з цим вона має бути визнана прийнятною.

Б. Суть

21. Уряд зазначив, що Виконавча служба робила все можливе для виконання рішення суду винесеного на користь заявника. Більше того, вони зазначили, що затримка виконання була зумовлена тим, що ухвалою Королівського районного суду м. Житомира було встановлено відстрочку виконання рішення суду.

22. Заявник ще раз наголосив на тому, що Держава відповідальна за затримку у виконанні рішення суду, винесеного на його користь.

23. Суд зазначає, що рішення суду, винесене на користь заявника, залишалось невиконаним впродовж двох років та десяти місяців.

24. Суд вже багато разів визнавав порушення п. 1 ст. 6 Конвенції у справах, що порушують аналогічні питання (див. вищезгадане рішення *Войтенко проти України*, пп. 43 та 55).

25. Вивчивши надані йому матеріали, Суд зазначив, що Уряд не надав жодних вагомих аргументів здатних переконати в необхідності прийняття відмінного рішення у даній справі. Зокрема, він вважає нелогічним посилання Уряду на увалу суду від 17.01.2004 р., котра в подальшому була скасована в апеляційному порядку за необґрунтованістю (див. п. 9). Така ухвала не може бути вагомим

виправданням у зв'язку з невиконанням його зобов'язань за Конвенцією.

26. Приймаючи до уваги свою прецедентну практику щодо даного предмету, Суд дійшов висновку, що невиконання, протягом двох років та десяти місяців, рішення суду винесеного на користь заявника, було перешкоджанням, з боку державних органів України, в отриманні належних заявнику коштів.

27. Відповідно було порушення п. 1 ст. 6 Конвенції та ст. 1 Протоколу № 1 до Конвенції.

II СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 13 КОНВЕНЦІЇ

28. Також заявник скаржився на відсутність ефективного засобу правового захисту щодо його скарг за п. 1 ст. 13 Конвенції. Він посилався на ст. 13 Конвенції, котрою передбачено наступне:

„Кожен, чий права і свободи, викладені у цій Конвенції, порушуються, має право на ефективний засіб правового захисту у відповідному національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, що діяли як офіційні особи.”

29. Суд зазначає, що дана скарга, пов'язана з питаннями, розглянутими вище, та має бути визнана прийнятною.

30. Уряд зазначив, що заявник мав у своєму розпорядженні ефективний засіб правового захисту, передбачений національним законодавством, щодо оскарження невиконання рішення суду винесеного на його користь. Вони посилались на свої зауваження щодо вичерпання національних засобів.

31. Заявник оспорював ці твердження, стверджуючи, що дані засоби правового захисту не могли бути ефективними у даній справі, оскільки виконавці, котрим було доручено виконання, не були повинні у затримці виконання рішення.

32. Суд звертається до своїх висновків викладених вище (див. п. 19), відхиляє аргументи Уряду щодо національних засобів правового захисту. З цих самих причин Суд приходить до висновку, що у заявника не було ефективного засобу правового захисту на національному рівні, як цього вимагає ст. 13 Конвенції, щодо відшкодування шкоди спричиненої затримкою виконання. Відповідно у даному випадку було порушення даного положення.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

33. Стаття 41 Конвенції передбачає наступне:

“Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідно Високої Договірної Сторони передбачає лише часткову компенсацію, Суд, у випадку необхідності надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію”

А. Шкода

34. Заявник вимагав 18 886 Євро в якості компенсації матеріальної та нематеріальної шкоди.

35. Уряд зазначив, що заявник не зазнав жодної шкоди. Вони припустили, що визнання порушення буде достатньою компенсацією.

36. Суд не вбачає жодного причинно-наслідкового зв'язку між визнанням порушення та заявленою матеріальною шкодою, у зв'язку з цим він відхиляє ці вимоги. Тим не менше ґрунтуючись на принципі справедливості, присуджує заявнику 1360 Євро нематеріальної шкоди.

Б. Судові витрати

37. Заявник також вимагав 165 Євро судових витрат понесених у зв'язку з національними процедурами та представництвом перед Судом.

38. Уряд залишив питання щодо судових витрат на розгляд Суду.

39. Згідно прецедентної практики Суду, заявник має право на відшкодування лише тих витрат, які були необхідними та фактично понесеними та були помірними. Приймавши до уваги інформацію, що є в його розпорядженні, Суд присуджує заявнику заявлену суму.

С. Процентна ставка

40. Суд вважає прийнятним, що процентна ставка повинна базуватися на граничній кредитній ставці Європейського Центрального Банку, до якої слід додати три відсотки.

З ЦИХ ПРИЧИН, СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Визнає* заяву прийнятною;
2. *Вирішує*, що було порушення п. 1 ст. 6 Конвенції;
3. *Вирішує*, що було порушення ст. 13 Конвенції;
4. *Вирішує*, що було порушення ст. 1 Протоколу № 1;

5. *Вирішує*, що

(а) держава відповідач має сплатити заявнику, протягом трьох місяців з моменту набуття рішенням статусу остаточного відповідно до п. 2 ст. 44 Конвенції в перерахунку на національну валюту на день сплати 1360 Євро (тисячу триста шістдесят євро) в якості нематеріальної шкоди та 165 Євро (сто шістдесят п'ять євро) в якості судових витрат, плюс будь-який податок, який може бути стягнуто;

(б) у випадку несплати чи несвоєчасної сплати державою-відповідачем належної заявникові суми, на неї нараховуватиметься пеня, яка дорівнює граничній позичковій ставці Європейського Центрального Банку, що діятиме протягом періоду несплати, плюс три відсоткові пункти;

6. *Відхиляє*, решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою та повідомлено письмово 20 вересня 2005 року відповідно до правила 77 §§ 2 та 3 Регламенту Суду.

С.Долле
Секретар Секції

Ж. П. Коста
Голова Секції